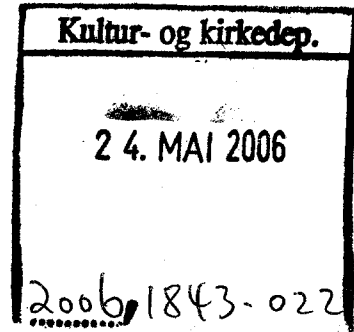

UNICEF Norge
Teatergt. 5
0180 Oslo
e-mail: mail@unicef.no
www.unicef.no

Tel: + 47 23157070
Fax: + 47 23157071
Gaver: 1644 04 09400
Org.nr: 961 331 846

Det kongelige Kultur- og Kirkedepartement
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Oslo, 23. mai 2006

HØRINGSUTTALELSE – FORSLAG TIL LOV OM REGISTRERTE INNSAMLINGSAKSJONER

UNICEF Norge er en av mange seriøse innsamlingsorganisasjoner som ikke er med på departementets høringsliste til ovennevnte høringsforslag. Dette synes vi er oppsiktsvekkende og underlig. Vi har dermed også fått kort tid til å sette oss inn i lovforslaget, da forslaget kom til oss via omveier. Vi velger likevel å sende inn en betenkning og en kommentar til Lovforslaget.

Alle seriøse organisasjoner er tjent med at frivillig sektor nyter publikums fortjente tillit og at sektoren består av organisasjoner med gode rutiner og høy etisk praksis. Gjennom ulike bransjeorganisasjoner, spesielt gjennom frivillig sektors eget Innsamlingskontrollen, har sektoren selv tatt initiativ til og ansvar for økt gjennomsiktighet og kontroll med aktørene. Vi mener at dette arbeidet er viktig og at det bør gjøres av et ikke statlig organ.

Videre er vi engstelige for at viktig kompetanse om sektoren ikke vil være tilstrekkelig ivaretatt i et statlig tilsyn og at opparbeidelsen og opprettholdelse av slik kompetanse kan bli mye dyrere dersom dette skal ivaretas av Statens Lotteri- og stiftelsestilsyn. Kontrollorganet skal i følge lovforslaget ut på anbud. Hvordan og hvem skal påse på at denne lovpålagte virksomheten ikke ender som en kostnadsbyrde og at anbudsrunder blir en realitet?

Når det gjelder de konkrete forslagene i det nye lovforslaget og implikasjonene av disse har vi følgende kommentarer og betenkeligheter.

Definisjonsproblem i forhold til aksjonsbegrepet.

Hva menes med en innsamlingsaksjon? Vi mener at definisjonen av en innsamlingsaksjon er uklart, upresist og for dårlig definert i lovforslaget. Hvis vi gjennom mange kanaler samler inn penger til organisasjonens generelle arbeid, er det da en aksjon - eller er det mange små?

Hvordan skiller man mellom aksjoner - er det formålet eller er det formen.

For svært mange aktiviteter er det urealistisk å legge til grunn et perspektiv på 6 måneder. Skal en aksjon godkjennes før den iverksettes, og hvilke konsekvenser kan dette få i forhold til å komme i gang med innsamling raskt under en katastrofe? Eller vil organisasjonen få en "prinsipp-godkjennelse" som vil gjelde alle aksjoner, og hvor hver aksjon blir gjenstand for vurdering i etterkant, og hva blir i så fall sanksjonene? Hvis givere henvender seg til organisasjonen på eget initiativ - er det også en aksjon? Hvordan håndteres enkeltgaver som testamentariske gaver, sponsorinntekter mv?

Hva med fastgivere som gir gjennom flere år? Er de alle en aksjon - eller er hvert års nyrekruttering en aksjon? Hvordan fordeles kostnadene til rekruttering?

Hele lovforslaget er lagt opp mot den enkelte innsamlingsaksjon. Det er aksjonen som alt dreier seg rundt. Organisasjonen som begrep synes uinteressant.

Hvordan defineres inntekter og hva er innsamlingsinntekter?

Offentlige tilskudd til organisasjonen kan ikke regnes med i grunnlaget. Enkelte organisasjoner har rammeavtale med staten (NORAD), andre ikke. Dette er midler som ikke koster noe å samle inn, men som kommer som en gratis påplussing hvor kravet til egenfinansiering for eksempel er 10% innsamlet beløp fra publikum. Dersom offentlige inntekter tas med i inntektsdefinisjonen, vil man få en svært urettferdig vurdering av organisasjonene.

Kun gaver bør regnes med - ikke salgsinntekter. UNICEF finansierer for eksempel en del av sitt programarbeid gjennom salg av kort og produkter. Kostnadene ved dette er imidlertid langt høyere enn ved innsamling, da man her også har produksjonskostnader, lagerhold, distribusjon, markedsføring og forsendelse mv. Disse inntektene kan ikke sammenlignes med innsamlingsinntekter.

Hvordan skal utgifter beregnes?

Det er uklart hva de 25% skal omfatte, med andre ord hva enheten er. Skal kun direkte kostnader regnes med? Eller skal man også legge på en forholdsmessig andel av personal og administrasjons kostnader. Hvilken nøkkel brukes fortløpende for ulike kampanjer?

Hvis enheten er "aksjonen", hvem skal da bestemme hvordan organisasjonens overhead kostnader skal fordeles på de enkelte aksjoner. Dette kan jo endre seg i løpet av året avhengig av hvor store de innsamlede midlene blir. Skal organisasjonen selv lage fordelingsnøkler, åpnes det for mange uønskede muligheter til kreativ suboptimalisering og pynting av tall. På den andre siden, hvem andre er i stand til å vurdere dette? Blir det en ekstern instans vha et regelverk så kan det bli vanskelig å ta høyde for den enkelte organisasjons egenart og faren er at det må til et stort og komplisert regelverk for å ivareta dette.

Kostnader til informasjon om saken som ikke er direkte innsamlingsrelaterte bør ikke regnes med.

Regelverket må bli veldig omfattende

Det er fare for at noen organisasjoner eller formål "passer" bedre til regelverket og blir favorisert. Andre organisasjoner blir mer opptatt av å tilpasse seg et regelverk enn å gjøre det som er riktig for saken.

Hvordan skal tidligere investeringer (f.eks. i å bygge opp giverregister) behandles? En organisasjon som har investert tungt for få år siden og som nå flytter på disse relasjonene vil ha lavere kostnader enn en mindre og nyetablert organisasjon som må kjøpe adresser og drive prospecting. Loven slik den er utformet i forslaget vil umuliggjøre markedsinvesteringer fordi disse ikke kan avskrives. Dette kan ikke være formålstjenelig fordi alle organisasjonene da må drive en "høste-strategi" både mht metoder og målgrupper. Det favoriserer de store etablerte organisasjonene. Handlingsrommet for å teste ut nye innsamlingsformer som er bedre tilpasset nye trender i samfunnet, blir lite. De fleste organisasjoner vil ikke innenfor 25% kunne ha råd til å feile. Dermed er det bare de aller største som har råd til å teste nye metoder. Alle de andre må forholde seg til gammeldagse, velprøvde metoder. Om samfunnet endrer seg, og disse metodene svinner hen, så følger hele organisasjonen med. Det vil være tilnærmet umulig for nye organisasjoner å etablere seg. Det vil gi en meget lite dynamisk frivillig sektor.

Hvordan skal 75% (§ 6) regnes ut? I lovforslaget overlates dette til Lotteri og stiftelsestilsynet. Vi mener dette ikke er forsvarlig. Dette er av meget viktig prinsipiell betydning og må være klargjort i lovtekst eller i forskrift til lov på forhånd.

Rammebetingelser for frivillig sektor i Norge

Det er vår oppfatning at myndighetene bør til rette legge for det engasjementet og den samfunnsutviklingen som frivillig sektor. Det er en fare for at Statens Spill og stiftelsestilsyn i denne saken kan bli enda et strupetak for vår sektor. Sektoren har allerede en stor ulempe i vår drift i form av fravær av momsfratak. Med andre ord blir alle våre innkjøp 25% dyrere enn alle andre bransjer i Norge. Dette gjelder ikke bare tjenester relatert til direkte innsamling, men alle innkjøp som kontormøbler, IT-utstyr, kommunikasjonskampanjer, telefon etc. Dette i seg selv gjør også utfordringen i forhold til å holde kostnadene innenfor 25% vanskeligere.

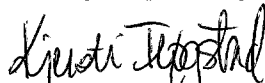
I tillegg er det vår oppfatning at Norge etter hvert har fått en av verdens strengeste regler når det gjelder DM og TM, teknikker som brukes i stor skala i våre søsterkomiteer. Det samme gjelder automatinntektene og organisasjonenes egne spill og lotterier.

Bortfall av lønnsomme teknikker for innsamling, gjør at sektoren må finne andre og kanskje dyrere former for innsamling.

Vi mener det er viktig at det fra myndighetenes side tilrettelegges slik at engasjerte folk kan være med å støtte saker de tror på og brenner for. Dette lovforslaget og særlig i kombinasjon med en rekke andre endringer for sektoren den senere tid, er ikke hensiktsmessig i så henseende. Vi vil spørre om det er behov for denne reguleringen. De frivillige organisasjonene er i seg selv opptatt av at sjarlataner ikke slipper løs, og har derfor etablert Innsamlingskontrollen, hvor representanter for bransjens seriøse aktører sitter i styret. De kjenner virksomheten og realitetene og kan derfor lage gode regler som fungerer.

Denne saken er av svært viktig prinsipiell karakter. Lovforslaget kan ha potensielt store negative konsekvenser for en rekke organisasjoner, og dette forslaget bør derfor ikke legges frem for Stortinget. Vi håper departementet tar til etterretning de synspunkter som er fremsatt og vil gjerne være med i dialog fremover på hvordan bransjen kan sikre gode og trygge vilkår for seg og sine givere.

Med vennlig hilsen
For UNICEF Norge

Kjersti Fløgstad
Generalskretær